

הסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ ישראל
אחוד הקבוצות והקיבוצים - - - - - כפר הנשיא

ד ב ר י ה כ פ ר

מספר 3

יום ו' כ"א אייר תשי"ב

16.5.1952

מועצת המפעלים של הבונים

בעוד שבוע, כ-23 לחודש תקי"ב פה ישיבת מועצת המפעלים של הבונים. אנחנו מברכים את פני נציגי מפעלינו בשמחה, ומקווים שדיונינו יצליחו ושהחברים ייהנו מבקורם אצלנו.

המועצה נוצרה יחד עם הקמת התנועה העולמית "הבונים", ע"י האיחוד בין תנועות הבונים בחוץ-לארץ והתנועה המאוחדת. המועצה כוללת כל מפעלי הבונים והתנועה המאוחדת, ביניהם חסדיה, יזרעאל, ראש הנקרה, צרעה, גזר, ואורים מקיבוצי התנועה המאוחדת.

על המועצה לדרון על כל הבעיות הנוגעות בישובים הקטורים אתה, על הכשרות ועתידן, ועל עזרה הודית בין הישובים. סדר היום לישיבה הזאת שהוא, א) מקום לשני גרעיני התנועה מגשר הזיו ורמת-יוחנן (וב) דיון על החלטת התנועה באמריקה להקים הכשרה בארץ, מראה לנו את חשיבותה של מועצת המפעלים, הן בשביל הישובים והן בשביל התנועה כולה.

- - -

ב מ ש ק

בפלחה: גמרנו את התחסיץ ומלאנו את המגדל לפעם הראשונה. קצרנו כ-200 טון תחסיץ. התחלנו בקצירת החציר בחלסה. מפני שאחרנו בעבודה ובגלל החמסינים מצב החציר אינו טוב. הבקיה, למשל, כבר בפריחה.

הקומביין בלג'ון קוצר את השעורה. אחרי גמר הפעולה הזאת יעבור כשבועיים בעבודת חוץ עד שהחיסה תתבשל. בבית אנחנו עומדים לקלסר את גידולי הקיץ. לא הספקנו להכין את שסחי ג'עונה, וסוגר אל חט לתבואות קיץ ולכן הוכרחנו להשאיר אותם כרוב. יוחנן ט.

סכום קצירת התחמיץ: זאת היא הפעם הראשונה שעשינו תחמיץ, והספקנו לרכז כמות גדולה. התחמיץ החרמי נותן מזון טוב אבל זמן הקציר נופל בזמן יתר פעולות הקציר של שחת וצרעינים. נחוץ לרכז סרקטורים לתחמיץ וזה עלול לפגוע בפעולות האחרות ולגרום אחור בהתחלת הקציר, אם צריכים כמונו לעבוד במספר מצומצם של סרקטורים. רצוי יהיה לרכז שני סרקטורים כדורבה במקרה של קלקולים, נוסף ל-3 הסרקטורים שעברו השנה. כן עלינו להחזיק עגלה בדורבה.

הורדנו מהעגלות בירים, וחבל שלא נסינו הורדה ע"י מכונת סרור של דסת או חבלים, או שער. זה היה חוסך בשמוש עגלות וכוח אדם. המדחף עבר בסדר. עם הסידורים המתאימים, אפשר לגמור את קצירת התחמיץ ב-10 ימים במקום 14 יום, ועלינו לעשות את הפעולה בזמן יותר מצומצם.

היבול של ה-250 ד"י שזרענו משביע רצון, כי נוסף על 200 טון שהכנסנו למגדל, נתנו אספקה ירוקה מהתחמיץ הזה לבהמות. אוסי.

סקול: סוף סוף קבלנו מהקק"ל הסכם להתחיל בסיקול בשטח ראש פינה. הקק"ל בסלה כל החוזים, ועומדת לערוך חוזים חדשים למסקים. עד עכשו הונהגה שיטה של הקצבת ימי עבודה למסק לשנה. לנו הוקצב 7000-8000 ימי עבודה כתקציב הכשרת קרקע עבור השנה. ברור שבסכום כזה לא נעשה הרבה.

השטח שקבלנו משתרע לאורך הכביש אחרי חרבת אל מונטר ועד לרגלי תל רומן, שטח של 500 עד 600 דונם, ישר ומשני צדדי קו המים.

עלינו להשקיע בין 9 ל-12 י"ע בסקול אבן עליונה.
בעור שבועיים הסרקסור יהיה מוכן ונוכל להתחיל
בעבודה.

חסול מנסורה: הגענו סוף כל סוף לשלב האחרון של
חסול מנסורה. השבוע נעביר כל הסככות מלמטה, ונרכז
כל החמרים, צנורות, חלקי חשמל וכו'. נוכל לעשות
הרבה עם החמרים האלה, ובועדת המסק כבר החלטנו על
חלוקת הסככות והפח שנמצאים למטה, בין הענפים.

במספוא: זרענו 20 ד" תירס לפני שבוע ובקרוב נזרע
עוד 20 ד". עושים כעת עבודת השקאה בתלתן ובסלק.
החמניות עולות יפה וגם העשב הסורני משביע רצון.

בגן ירק: זאת התקופה של אבוקים והשקאה. הוחלט
להוסיף עוד 90 דונם לגן. שתלנו 10 דונם עגבניות,
מזן מרי מונד. זן זה דורש הדליה אבל הוא נותן
יבולים גבוהים. הממשלה מעונינת לעודד את גדול
עגבניות לחרשים יולי ואוגוסט, בזמן שאיזורים
מעטים מספקים ורווקא פה באדמה כבדה, אפשר לגדל
בחרשים אלה.

חוץ מהעגבניות אנחנו מכניסים 15 ד" תפוחי-
אדמה; 10 דונם מלפפונים, 25 דונם מלונים, 20 דונם
בצל, ומשתלה של 10 דונם פלפל וחצילים. מצב הגן
חוץ מהמלפפונים הוא טוב.

כ ר מ: הסרנשר גמר חפירת 800 מטר תעלה. התחלנו
להכניס בה"א האינוסלציה הפנימית להשקאה. סיימנו
את ההשקאה הראשונה של הכרם. אחוזי גבוה של
השתילים נקלטו.

מ ס ע: לפני 10 ימים נגמרה ההשקאה הראשונה וכבר
רואים גידול ניכר. כעת אנחנו עושים טיפולים כדי
להבטיח צורת העצים לשנה הבאה. אנחנו עומדים לסדר
קו של ששה צול למטה.

במסדרות החברה

במזכירות: הוחלט שחנוכת המפעל תתקיים ביום התישבותנו שחל בשני ליולי. הסכם יהיה במשך היום.

מסירת שבתות: המזכירות מציעה שמסנועיים לפני הלידה ועד 4 חדשים אחריה, בחורות תהיינה פטורות ממסירת שבתות, וכן שעד סוף ההנקה אמהות תמסורנה רק חצי יום.

היה דיון על הסנדלריה ויחסיה עם החברים. המצב נעשה מסובך משתי סיבות: אחת, שהמשק מוציא את הסנדלרים לכל מיני עבודות אחרות. שנית, איננו מקבלים את מספר הנקודות הדרושות, ולכן אין הסנדלריה יכולה לספק את כל הנעליים הנחוצות. בכל זאת כדי שחברים ידעו פרטים על נעליים חדשות הוצע שהסנדלריה תפרסם רשימה של החברים אשר עומדים לקבל נעליים חדשות מסך החדשים הבאים.

נוער מהחושלים: קבוצת הנוער מהחושלים שהיא 18 חברים החליטה לבוא הנה ולהצטרף לנוער שלנו. אנחנו החלטנו לקבל אותה בזמן הקרוב ביותר. כדי לפנות חדרים בשביל הבאים, הוחלט להעביר כמה חברים מצריף סוכנות א' לצריף החדש אשר עומד להגמר.

בועות המסק: תקציב המים:

קבלנו הודעה מהסוכנות שכבר השתמשנו בכל תקציב המים לתשי"ב, כולל את ההבדלה שנתקבלה אחרי ה-15 לפברואר. אנחנו עומדים באמצע בצוץ הנחת רשת השקאה ואם לא נשיג הגדלת התקציב תיכף ומיד, כל התכנית המשקית הקיצית תיפגע קשה. בלי להזכיר את חלסה, יש לפחות לגמור את הקו 6 צול שהתחלנו לפני כמה שבועות.

יש הצעה מסעם האיחור שנקבל לכמה שנים
75 רונם ברכות מעין זיתים. עלינו לשלם רק את
האמורטיזציה. הברכות שלנו אינן מספיק גדולות
לדניגים ואנחנו זקוקים לעוד מקום. הוחלט לדון
הלאה בשאלה.

הוחלט להזמין אוסו סנקר, ומשאבה להריק
את בתי השבוע, הוא יבוא השבוע.

הוחלט לקנות פסיש לקומפרסור.

הוחלט לסגור סנקי המים. יש מספיק סנקים
בבית להחזיק 60 קוב. ניקח 20 קוב לרלף, ו-40
קוב למים ונעשה סידורים שיאפשרו החזקת כל
ה-40 קוב כרזרבה.

יש לנו כמעט 3 סככות ו-130 מ² פח,
מלמטה. הוחלט לתת סככות לגן ירק, לבית פתום,
ולדגים, לתת 16 מ² למספוא, 6 מ² לגינת נוי,
חצי סככה למטעים וחצי סככה למחסן בחלסה.

עלינו לבנות גדר בשחון מסביב למשק. נבנה
אותה בעזרת הצבא.

באסיפה: המזכירות הביאה את ההצעה שמשה יחליף
את מיכאל תיכף כנזכר. באסיפה מספר חברים שווה
הצביעו בעד ונגד ולכן הוחלט להביא את ההצעה
שוב בשבוע הבא.

משמרת לילה - כיצד?

רחסנות על הטרקטוריסט, חברים. הנה רואים אותו בצאתו בערב לשדה. הילדים פותחים פה ועינים, ורוצים להיות טרקטוריסט, וההורים חושבים: "כמה טוב לבחור היוצא בערב לעבוד לבדו תחת שמי לילה האפלים, רחוק מכל הרוגז והסכסוכים ובחברות קרובה לסבס".

ואיך נראה הדבר בעיני הטרקטוריסט? הוא יוצא בערב, עיף ומחוסר שינה, במצב רוח רע. הטרקטור עמוס שרשרות, חבלים, כד מים קרים-חמים, וקופסת סנדוויצים יבשים עד שקשה לו לעקב אצבע כדי לנהוג את הטרקטור. ברצונו להגיע לשדה לפני שקיעת השמש כדי לסמן את השטח באור היום. אך כבר מאוחר; השמש עומדת נמוכה מעל הרכס ומפקפק הוא אם יצליח עוד להגיע בזמן. רוצה לנסוע יותר מהר ומחליף את המהלך. הטרקטור קופץ קדימה, כד המים נופל והמים נשפכים ומרטיבים את הסנדוויצים. אין דבר - הם ממילא יבשים מדי. הוא ממשיך בנסיעתו. פתאום רוח חזקה, והכובע עף מראשו עד אחרי הטרקטור ונופל בריוק מתחת לגלגל המחרשה. לפני שיכול לעצור. הגלגל עובר על הכובע. הוא יורד ומציל אותו וממשיך בדרכו וסוף סוף מגיע לשטח.

כמעט בלתי אפשרי לראות בלי תאורות של הטרקטור למרות זאת, הוא מנסה לסמן ערוגות והודות להתרכזותו המלאה הוא מצליח. המחרשה מטיבה לחרוש, הסגמון ישר "והכל אשר בגן נהדר".

בינתיים החשיך היום ויש צורך להדליק מנורות הטרקטור. אך סיבוב מחבר האור, שבדרך כלל מדליק את המנורות, הפעם אינו מביא תוצאות. "א ברוך צו מיינע יארען" הוא נאנח.

אולם יש לו נסיון רב באורות אלה, ואחרי כרבע שעה של בדיקות הוא מגלה את סיבת העכוב ועור הפעם מצליח לסדר את הענין. אין דבר: המסמרת רק התחילה ויש עוד זמן רב להספיק משהו.

לפני המשך העבודה, הוא רוצה לעשן סיגריה. הוא מוציא את קופסת הסיגריות והנפרורים, מכניס סיגריה לפה דפנסה להדליק את הנפרור. אך לנפרור רצון מסלו. הוא סתם עקשן ואינו רוצה להידלק. סבלנות חביב, הכל בזמנו. הנה הנפרור הששי גדלק! אבל הרוח מחכה רק לרגע הזה והיא תיכף מכבה את הלהבה החלשה. הנהג יורר מהטרקטור, בוחר לו פינה שקטנה מאחורי הטרקטור ומדליק גם את הנפרור וגם את הסיגריה.

כעבור זמן ממושך בחריש שקט, המסכן מתחיל לאס לאס להרדם. זימזום המוטור מתערבב עם מחשבותיו השונות עד שאין מחשבות יותר ורק הזמזום החרגוני ממלא את ראשו.

פתאום דופקת שרשרת באבן גדולה והטרקטור עולה כאילו ישר למעלה וגופל למטה בצד השני של האבן. הטרקטוריסט נדחף קדימה ומקבל דפיקה בראשו. כמובן הוא מתעורר. הוא מקלל טרקטור ואבן גם יחד ויורר שוב כדי לבדוק אם נגרם איזה שהוא נזק. "תורה לאל! הכל בסדר". אבל האם באמת הכל בסדר? ראשית כל, מסומ מה המחרשה אינה ממלאת את תפקידה; החריש שטהי מדי. "או קיי" יש לשנות את העומק. הוא מבססה קונץ זה או אחר, משחק עם יריות ומנופים ובסוף מחליט לנסות דבר יותר מסובך, אשר דורש שמוש במפתחות. בהזדמנות זו הוא שוב נוכח לדעת כמה קשה למצוא מפתח אחד מסוים בחושך ומתוך ארגז כלים מלא מפתחות שונים, מברגים, ברגים, פסיסטים, פלייארים, משופים, מכינים, חבלים, חוטמים, מסמרים, שאיבות, פינים, סמרטוטים, ועוד... כאשר הוא נגש עם המפתח למחרשה ומתחיל לפתוח את הברגים, מתברר לו תיכף שגם לברגים ישנו רצון משלהם, ואינם מוכנים להיפתח. הסבלן שלנו דוחף ודופק, משתמש בכוח של שמסון ובערמה של שעול, אך לשוא.

"רבונו של עולם! לעזאזל אתך!" - דפיקה
בזמנה, צלצל ברזל על ברזל, והמפתח עף עד לאחר
המחרשה. כעבור חצי שעה של זחילה על הברכיים הוא
מהזיר את המפתח לארגז וסוגר את המכסה. או מוטב
להגיד - רוצה לסגור. אבל עור לא סדר כל התוהו
יבנהו שהשאר בתוך הארגז. מסדר את הכל וסוגר, אך
למה השאר שתי אצבעותיו מתחת למכסה?

נו, גם את זה צריכים לסבול. הפצעים
יתרפאו והכאבים יעברו. למרות הכל גבורנו מספיק
במסמרת ועד תום הלילה מספיק את המספר הדרוש של
דובמים. לקראת השחר הוא חוזר הביתה, מכבה את
השרקסור וניגש לחדרו.

ובסוף אני שואל: "היה באמת צורך חיוני
להכניס אורח למסתוב?"

- - -

למס' 7
3/5